

пластику рухів, чуття гармонії, образне сприймання музики, дарують переживання радості вільного володіння моторикою власного тіла.

ЛІТЕРАТУРА

1. Медвідь Т.А. Хореографічне мистецтво як фактор творчої діяльності дитини / Т.Медвідь// Вісник Львівського університету : збірник наукових праць. Серія «Мистецтвознавство».- Вип.14.- Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім. Івана Франка, 2014.- С.148-154.

2. Фриз П. Зміст, форма і сутність хореографічної культури та її вплив на творчий розвиток особистості дитини / П. Фриз. // Музикознавчі студії : Наукові збірки ЛДМА імені М. Лисенка. – Львів. – 2007. – Вип. 16.С .15-23).

Марина Бережняк,

студентка 1 курсу,

освітнього ступеня – магістр

факультету психолого -педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **В. В. Бурназова**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ СОЛЬФЕДЖІО

Актуальність. Високі темпи розвитку науки, тяжіння національної освіти до демократично-гуманістичних цінностей, вибір магістрального спрямування на модернізацію та інтеграцію вітчизняної системи освіти, зокрема музичної, у міжнародний освітній та науковий простір зробили актуальним питання введення інноваційних методів і форм роботи. ХХІ сторіччя ознаменувалося великим проривом у реформуванні вітчизняної освіти: широким введенням мультимедійних технологій, укоріненням болонських реформ вищої школи, зміною акцентів у системі базової освіти, спрямованістю освіти на практичне застосування здобутих компетентностей та розуміння подальшого їх використання, підготовкою до впровадження системи School HAV, оптимізацією навчальних програм. Однією з найактуальніших проблем сучасної педагогіки на даний момент є введення нових педагогічних технологій в освітній процес. Це стосується у повній мірі й музичного виховання. Сучасна музична освіта потребує нових ідей, нових підходів в організації освітнього процесу.

Ступінь досліджуваності проблеми. Музична освіта у сучасному вимірі не може існувати поза процесами постійної модернізації. Реалії сьогодення обумовлюють невідкладність розбудови першої її ланки – початкових мистецьких закладів освіти. Важливою частиною музичної освіти є музично-теоретичні дисципліни, зокрема предмет сольфеджіо, який закладає основи музично-теоретичних знань та націлений на всебічний розвиток музичних і загальних здібностей дітей, але який наразі залишився найменш зачепленим інноваціями. За останні роки в Україні немає досліджень з цього питання, не запропоновано жодної альтернативної методики навчання сольфеджіо для спеціалізованих мистецьких закладів освіти, а зарубіжні авторські методики та методичні напрацювання вітчизняних педагогів через принципові розбіжності з

традиційною методикою не отримали широкого поширення у дитячих музичних школах та музичних відділеннях шкіл мистецтв.

Мета і методи дослідження висвітлити інноваційні методи навчання у процесі викладання сольфеджіо у початкових спеціалізованих мистецьких закладах освіти, застосування яких забезпечить якісну підготовку студентів вищого педагогічного закладу освіти до професійної діяльності.

Сутність дослідження. Розбудовою предмету сольфеджіо займалися Боецій, Гвідо д'Ареццо, П.Гален, С.Гловер, Ф.Ж.Госсек, М.Дилецький, К.Ейтц, Л.Керубіні, Дж.Кьорвін, Е.Н.Мегюль, М.Монтеклер, Р.Мюнніх, Е.Парі, Ж.Ж.Руссо, Е.Шеве.

Над створенням методичних посібників та підручників працювали А.Агажанов, Б.Алексеев, Б.Асаф'єв, Н.Баєва, А.Барабошкіна, Д.Блюм, О.Давидова, С.Запорожець, Т.Зебряк, М.Карасьова, М.Ладухін, Л.Логінова, Л.Масленкова, Ж.Металліді, Т.Мюллер, Є.Назайкінський, Б.Незванов, А.Островський, А.Перцовська, М.Римський-Корсаков, П.Сладков, І.Способін, М.Тіфтікіді, В.Хвостенко, Ю.Холопов, О.Хромушин, П.Чайковський, Б.Яворський.

Питання музичної освіти та окремі питання методики сольфеджіо у ХІХ- ХХ сторіччях висвітлювали Ф.Аєрова, О.Афоніна, А.Вахнянин, М.Вербицький, Г.Виноградов, Й.Вітошинський, С.Воробкевич, І.Казак, М.Калашник, В.Калініна, Ф.Колесса, І.Лаврівський, М.Леонтович, М.Лисенко, С.Людкевич, О.Нижанківський, В.Павлович, Т.Павленко, Л.Павлюк, С.Павлюченко, А.Писаревський, В.Подвала, Г.Смаглій, К.Стеценко, Я.Степовий, Є.Столова, Г.Терлецький, І.Ткаченко, В.Флис, Г.Чиж, Я.Якуб'як.

Авторські методики навчання сольфеджіо розробили зарубіжні та вітчизняні музиканти-педагоги: Н.Бергер, С.Білецький, Т.Боровик, В.Брайнін, М.Варро, В.Верховинець, Л.Виноградов, Р.Дверій, Е.Жак-Далькроз, Д.Кабалевський, З.Кодай, В.Кірюшин, В.Кюен, В.Куфлюк, С.Людкевич, С.Майкапар, К.Орф, Т.Рокитянська, В.Середа, Г.Струве, Г.Терлецький, Б.Трічков, Т.Тютюнникова, В.Флис, П. ван Хауве, Г.Шатковський, Я.Якуб'як.

Сольфеджіо, як музична дисципліна, основи якої були закладені в античній культурі, пройшло у своєму становленні шлях від вузькоспрямованого предмету для розвитку навичок вокалістів у середньовіччі до дисципліни, спрямованої на розвиток музичного мислення, з навчанням на стильовій та ладовій основі і використанням методів психології та синестезії у ХХІ столітті. Методичні посібники та підручники з навчання сольфеджіо як окремої дисципліни з'являються у ХVІІ сторіччі. Запропоновані у різні часи методи та методики навчання сольфеджіо вирішували дидактичні завдання відповідно до історичних умов та потреб розвитку тогочасного світогляду суспільства.

Дослідження науково-методичних і музично-теоретичних джерел виявило значний внесок у становлення та розвиток методики навчання предмету сольфеджіо української музичної педагогіки; показало тенденцію запозичення українських ідей та методів, запропонованих та придуманих уперше саме українськими педагогами-музикантами, але які свого часу з

різних причин не дістали всесвітньої відомості, а світове визнання отримали західні аналоги, запропоновані значно пізніше зарубіжними авторами.

У ході аналізу науково-методичних джерел із загальної та мистецької, зокрема музичної, педагогіки і психології та педагогічного досвіду визначено сутність, зміст, специфіку навчання сольфеджіо молодших школярів у спеціалізованих мистецьких навчальних закладах; підтверджено поширеність та актуальність на сучасному етапі розвитку науки наступних проблем навчання сольфеджіо молодших школярів у спеціалізованих мистецьких навчальних закладах: відсутність використання новітніх педагогічних технологій та інноваційних методів, засобів, форм тощо; відсутність врахування психофізіологічних та психолого-педагогічних особливостей вікової категорії молодших школярів у традиційній методиці навчання сольфеджіо; низький рівень ґрунтовності та успішності здобутих учнями компетентностей та низький рівень відвідуваності занять з сольфеджіо; не системний та не систематичний, несвоєчасний, з запізненням, та в неналежному об'ємі розвиток метро-ритмічного відчуття, гармонічного та абсолютного слуху при навчанні сольфеджіо на усіх етапах навчання у дитячій музичній школі; відсутність розвитку тембрального слуху на уроках сольфеджіо на усіх етапах навчання у дитячій музичній школі; звуження «зони найближчого розвитку» учнів музичних шкіл при навчанні сольфеджіо; відсутність зв'язку навчання сольфеджіо з практичною діяльністю та розуміння подальшого використання здобутих учнями компетентностей; ставлення учнів до предмету як до складного, незрозумілого, нецікавого, непотрібного, другорядного; наявність недоліків у сучасній системі контролю компетентностей учнів; недостатнє використання національного фольклору та найкращих пластів вітчизняної та зарубіжної музичної культури XX-XXI сторіччя через пріоритетне використання класичних зразків музичної літератури XVIII-XIX століття. Усі ці проблеми диктують актуальність розробки нових методів навчання сольфеджіо з використанням новітніх педагогічних технологій, адаптування до викладання предмету сольфеджіо молодшим школярам у дитячих музичних школах вже відомих дидактичних методів, які не використовуються на даний момент.

У ході дослідження було обґрунтовано новий дидактичний метод опитування, опрацювання та повторення матеріалу на уроках сольфеджіо – fan-опитування, який є однією з основних відмінностей навчання сольфеджіо молодших школярів [1]. Системне та систематичне опрацювання та повторення матеріалу з предмету, позитивне емоційне налаштування на уроках, врахування вікових особливостей, оптимізація витраченого освітнього часу, особистісно-орієнтований підхід, гармонійне поєднання з ігровими формами та проєктивними методами дозволяє не тільки підвищити ефективність засвоєння знань, умінь і навичок а й довести рівень навченості кожного учня до максимально можливого саме для цього учня, в ідеальному варіанті – до вищого рівня компетентностей, уникнути одноманітності та нецікавості навчання. Fan-опитування як нова форма роботи на уроці дозволяє повністю відмовитися від фронтального опитування. Fan-опитування враховує специфіку предмету сольфеджіо і може використовуватися за основними темами викладання. Можна

розглядати питання використання даного методу при викладанні інших дисциплін мистецького та загальноосвітнього спрямування.

Основні висновки. Підсумовуючи вищезазначене, варто підкреслити, що у ході дослідження було теоретично обґрунтовано інноваційні методи навчання сольфеджіо молодших школярів у спеціалізованих мистецьких навчальних закладах з розширенням та поглибленням знань, умінь та навичок ритмічного, гармонічного, тембрального, абсолютного слуху, які представляють собою систему взаємопов'язаних нових підходів до навчання сольфеджіо молодших школярів (зокрема враховано психофізіологічні та психолого-педагогічні особливості даної вікової групи), нових використаних методів та форм роботи на уроках сольфеджіо (новий дидактичний метод fan-опитування [1] адаптовано до викладання предмету сольфеджіо у молодших класах музичної школи, розроблено комплекс дидактичних ігрових вправ та рольових ігор для вивчення тем з предмету сольфеджіо на розвиток усіх елементів музичного слуху).

ЛІТЕРАТУРА

1. Мудролюбова І.О. Інтерактивні методи навчання на уроках сольфеджіо / І. Мудролюбова // Психологія та педагогіка у ХХІ столітті: персективні та пріоритетні напрямки дослідження: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 5-6 червня 2015 р.). – К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2015. – С. 19-22.

2. Смаглій Г.А. Основи теорії музики [Текст]: підруч. для навч. закл. освіти, культури і мистецтв / Г.А.Смаглій, Л.В.Маловик. – 2. вид., доп. і перероб. – Х.: Факт, 2010. – 384 с.

Карина Береговська,

студентка 1 курсу II рівня вищої освіти
факультету психолого-педагогічної
освіти та мистецтв

Наук. керівник: к. п. н., ст. викладач **Ю.П. Тараненко** (БДПУ)

ПОСТМОДЕРНІЗМ У ІНТЕРПРЕТАЦІЇ КЛАСИЧНОГО БАЛЕТНОГО ТЕАТРУ

Стрімкий потік розвитку сучасного хореографічного мистецтва на території України за останні декілька десятиліть зумовлений багатьма факторами, як соціальними так і культурними, серед яких найвагоміше місце займає ізоляція від світових тенденцій розвитку сучасного танцю та неготовність прийняти настільки радикальну та нестандартну для звичайної людини сучасну хореографічну культуру та її напрям постмодернізм.

Постмодернізм дає нам змогу навчити людей сприймати хореографічне мистецтво та започаткувати нову традицію в хореографічному мистецтві, а саме відродження минулого досвіду, звичного для нас, в новій формі.

Праці вітчизняних та зарубіжних фахівців сучасної хореографії (Є. Весеніної; Л. Венедиктової; Н. Маньковської; В. Нікітіна; Д. Шарикова та ін.) та публікацій, які з'являються в періодичній пресі висвітлюють